

Ekspedisjon: Kierchowsgt. 5, Oslo - Tlf. 377696
Postgiro nr. 164 50
Redaksjon: Postboks 3214 - Oslo

112748

Oslo den 1.9.1959.

Herr Gunnar Kohn:

Gulosten-saken burde være av den største interesse for den tyske almenhet. Jeg antar at norske diplomater har fått Bonn til å underslå saken. Likesom norske presseattasjeer helt har fortegnnet den.

Men jeg tør gå ut fra at Bonn ikke lengre tør sitte på dette drap av to tyske krigsfanger, hvis affæren, som jeg nu har skaffet Dem skeløttet til - slås opp i et tysk blad av noen betydning og innflytelse. Det må da antas at Bonn må vurdere disse tyske krigsfanger og deres etterlatte høyere enn hensynet til en norsk velkjent forbryter.

Mordet på Raymond Colberg som det tyske Sipo reagerte helt korrekt på ved dødsdommen over Ingrid Andersen - var absolutt ikke politisk, men et sadistisk rovmord.

Gulosten forsvarer som De ser sitt brutale drap på to helt uskyldige tyske krigsfanger med at det var hevn for henrettelsen av hans kone. Kan De ikke skaffe rede på vedkommende krigsfangers navn og sette Dem i forbindelse med disses etterlatte, og så gå til Spiegel.

Deres

Alex Lange

1 bilag

Oslo, onsdag den 26. august 1959.

Ekspedisjon: Kierchowsgt. 5, Oslo - Tlf. 377696

Postgiro nr. 164 50

Redaksjon: Postboks 3214 - Oslo

Herrer Kühn og Ölmder,
Ernst-Terck Strasse 17-14,
HAMBURG.

Herr Kohn :

Angår: prinsippell nordmann dreper ustraffet
to tyske krigsfanger under britisk beskyt-
telse i Vadheim, Norge, 3. juli 1945, fordi
disse to tyske soldater ikke kunne skaffe
brennevin. kikk

Jeg har synliggjort ditt i oppdrag fra min leder å besvare
Deres brev, datert Hamburg 7.7.59. Dette brev er overlevert mig
for cirka 8 dager siden. Jeg tillater mig et direkte svar, samtidig
som jeg oversender kopi herav til redaktør Fanebust, som De frem-
satte disse nedenstående spørsmål til, og som herr Fanebust har
oversendt oss til besvarelse. Jeg oversender ham kopi av dette brev.

Deres nedenstående spørsmål angående
JONANNES SIGFRID ANDERSEN ("GULOSTEN"):

1. Kongens fortjenstmedalje ? SVAR: Jeg kjenner ikke til at han har
denne medalje. Sansynligvis har han etter flukten til England den
såkalte krigsdeltagermedalje. Men han har sikkert noe mer å skilte
med. Kanskje et besøk på Slottet ? Med mere... Som det nedenfor vil
påvises har Gulosten nydt godt av en oppsiktsvekkende norsk retslig
støtte på drap av to tyske krigsfanger etter Tysklands kapitulasjon.

2. Hvem han skjøt og hvor han skjøt de tyskere etter freden? Svar:

Nevnene på de to tyskere kjenner jeg ikke. Det var to tyske krigs-
fanger, beskyttet av folkerettens strenge bestemmelser om behandling
av krigsfanger.. Drapet foregikk i Vadheim, Norge, 3. juli 1945.

3. Hvorfor han skjøt disse tyskere etter den tyske kapitulasjon ?

Svar: Johannes Sigfrid Andersen var i henhold til vitneforklaringer
beruset ved anledningen. Han skjøt dem fordi de ikke ga ham brennevin,
hva han ba om.. Jeg finner det uforståelig at ikke Vesttyskland ikke
har krevet erstatning på vegne av de to soldater. Gulosten gjorde
ved anledningen tjeneste ombord i en norsk motortorpedobåt og opp-
trådte sikkert i uniform under drapet.

Dette forhold bør De gjøre Ponn oppmerksom på. Men
først bør De henvende Dem til SPIEGEL om saken. Skelettet til en slik
artikkel gir jeg Dem herved i dette brev. Men jeg skal gjerne skrive en
artikkel om dette eller et lignende tema, for eksempel Sckæncke-saken
som jeg vedlegger min avhandling om.. De myndigheter som ikke har
aksjonert dette avskyelige drap på disse uskyldige tyske krigsfanger,
disse myndigheter er naturligvis kompromittert for alverden. I denne
råtne sak bør det retes og aksjonen bør komme fra utlandet, som
Ole Nordmann som kjent ligger på meven for.. Man kan spørre sig
om konsekvensene for fremtiden at krigsfanger ustraffet kan drepes.

4. Hvorfor ble saken frafaldt mot ham ? ? Svar: Ved Kongelig resolusjon

(Stiftelsen norsk Okkupasjonshistorie, 2014
krigsfanger).

x) Gundersen er nu norsk ambassadør
i Moskva. Man kan gå ut fra at han

her forteller russerne hvem de skal likvidere hvis de besetter Norge.
av 25. april 1947 om betinget undletelse av tiltale mot Johannes
Sigfrid Andersen for drap av to tyske krigsfanger i Vadheim 3. juli
1945.

Den kjente forkjemper for sannhet og rett i Norge - over-
læge Johan Scharffenberg sendte en henstilling til

Odelstinget om at Sveriges forsvarsminister Jens Christian Hauge
måtte bli tiltalt for Riksrett på grunn av denne resolusjon.

Samtidig sendte Scharffenberg et brev til Stortinget, hvor han ber
om at spørsmålet om erstatning til de dreptes etterlatte må bli
overveiet. Stortingets presidenteksp har innstilt på at denne saken
blir sendt til Protokollkomiteen.

SPIEGEL eller et annet tysk blad med slagkraft bør i sine
spalter slå denne sak^{opp} og spørre Bonn og Norge hva det er gjort med
denne stygge saken. Wxx

Overlege Scharffenberg gjorde også oppmerksom på det
forhold at de tyske krigsfanger i Norge sto under britisk beskyttel-
se i og med at den tyske Wehrmacht kapitulerte til de allierte
makter, ikke til Norge (som jo jo hadde hadde underskrevet våben-
stillstands- og kapitulasjonsevtale med Tyskland i Hotell Britannia
Trondheim den 10. juni 1940).

Spørsmål 5 behøver ikke besvares da det var forsvarsministeren
som var den ansvarlige. Justismin. var O.C. GUNDERSEN, fhv. kommunist og
en uhyggelig kaldt vrengebillede av det en jurist skal være.
Spørsmål 6: Gulostens senere skjebne? Svar: Han er en gammel krimi-
nalist med en svar spalteplass i Polititidende. Han har hatt til-
bakefall etter 1945, men er behandlet meget mildt. Visstnokk fri-
funnet en gang. Ved hjelp av innflytelsesrike venner laget han så et
snekkerverksted i Horten. Her ble han anmeldt for tyveri av tremateri-
aler til verkstedet, og - etter hva min kollega i Folk og Land,
redaktør Odd Melsom mener å huske - dømt til fengsel for tyveri.
Jeg har foren svart et jeg ikke kjenner til om han har Kongens
fortjenstmedalje, men min kollega hevder at han har hørt en mann
si som selv var politisk fange på Akershus at Gulosten fikk Kongens
fortjenstmedalje samtidig med en fangevokter i fengslet og at de
begge ble invitert til lunch hos Kongen samtidig. (H7) Da fange-
vokteren fikk vite dette, sies det at han sendte sin medalje til-
bake. Dette må De imidlertid lese med den aller største skepsis, da det
i motsetning til det jeg ellers forteller Dem - er von-høren-sagen.
Det må ikke brukes før jeg har bekreftet riktigheten.

UTFYLLING AV OVENSTÅENDE SVAR PÅ DERES 6 SPØRSMÅL.

Saken er klar og enkel. Gulosten trenger sig i påvirket tilstand
inn i en fangeleir for tyske krigsfanger. Han får tak i to fanger og
ber dem skaffe sig brennevin. Da de avslår skyter han dem ned på stedet.
Så enkelt var det i Norge anno 1945! Dette opprørte overlæge Scharffe

berg. Mine opplysninger til Dem bygger hovedsakelig på arkivert omtale av denne fryktelige sak i Morgenbladet for 27. mai, og 30. mai 1949 og på Dagbladets omtale av saken den 27. mai 1949.

Den redegjørelse overlege S. sendte Odelstinget bygget på dokumenter som var utlaent fra Forsvarsdepartementet. ...Gulosten fikk i henhold til sin egen forklaring i oppdrag å likvidere Raymond Colberg, etter å ha gjort dette rønte han til England, hvad den norske Regjering hadde gjort før ham, forhåpentlig på mer hobbare premisser? ~~Etter å ha~~. Fra 1944 gjorde han tjeneste på en motortorpedobåt. Han får et utmerket skusemål. Hans båt kom ved frigjøringen til Vadsheim og det var her han i en brakkeleir for krigsfanger skjøt to tyskere. Selv har han forklart om dette at han handlet i nødverge og senere at han under et permisjonsbesøk i Oslo like i forveien hadde ~~gitt~~ fått vite at hans hustru var blitt skutt av tyskerne og at dette var gått hårdt inn på ham og var en medvirkende årsak til handlingen..Overlege Scharffenberg har innhentet opplysninger som tyder på at hustruens død ikke har berørt ham så sterkt. Vitneforklaringene tyder på at Andersen var beruset da han besøkte brakkeleiren og overlege Scharffenberg peker på at de tyske fengene var avvepnet og at han derfor ikke har handlet i nødverge.

HVORFOR BLE GULOSTENS HUSTRU - INGRID ANDERSEN SKUTT AV TYSKERNE ?
=====

Når J.S. Andersen sier at han skjøt to tyske, ubevæpnede krigsfanger for å hevne sin kone, så må vi se på grunnen til at hans kone ble skutt av tyskerne. Ved Grini nær Oslo finnes en patriotisk støtte over falne patrioter. Den krones av Ingrid Andersens navn. Den er avslørt av Berums avdøde høyre-ordfører Lehre og i nærvar av daværende Kronprins Olav.

Avisen "8. Mai" har den 17. juni 1950 en artikkel med denne overskrift og sinaturen er ODDVAR HALBOSTAD:

"LOKKE PÅ RAYMOND COLBERG -

et av okkupasjonstidens mest bestielste
en det var også Gulosten og hustru som var ute på krigstien.

SAMMEN MED ET ANNET PAR LOKKET DE COLBERG I EN FELLE.

LIKET ILE PARTERT OG DE KVINNELIGE MORDERE DREV "ANATOMISKE STUDIER!"

=====

Av Oddvar Halboast &

Før den tyske okkupasjon av Norge var Sigfrid Andersen "Gulosten" kjent som en i høyeste grad kriminell person. Og da sabotasje og gangster virksomhet ble satt igang før alvor, gikk han inn i rekkene og ble snart en skattet medarbeider.

I 1941 ble han sammen med professor Carl Mørstønder og frk. Mimi Jørgensen arrestert av tyskerne..

En mann ved navn Raymond Colberg ble mistenkt for å angitt trekleveret til tyskerne. Grunnlaget for arrestasjonen var at de skulle ha vært i besittelse av våpen. Frihetsberøvelsen ble imidlertid ikke av lang varighet, idet de ble løslatt ganske snart.

I mars måned ~~1942~~ 1942 ble Colberg myrdet. Kort tid etter kom tyskeren Fohner i besittelse av en intern rapport fra MILORGS (den norske hjemmefront) terrororganisasjon, hvorefter det frengikk at man hadde overveiet å likvidere Colberg, men ikke gjort det. Milorg kunne ikke bringe på det rene hvem som hadde utført mordet.

Først i juli ~~1944~~ 1944 ble mordet opklart idet fru Ingrid Andersens (Gulostens Hustru) ved flere anledninger i beruselse hadde skrytt av at hun hadde vært med på å drepe Colberg. Dette kom i form av rykter det tyske sikkerhetspoliti for øre, og så begynte sneballen å rulle.

Tyskeren Fichter fikk saken til etterforsking, og det ble foretatt arrestasjoner. Forhøret av de arresterte bragte følgende for dagen:

En kvindelig bekjent av Colberg hadde lokket denne med til bryggene under foregivende av at han skulle få kjøpe kaffe, og derfra til dyrehospitalet "CHEVAL", hvor Colberg ble skutt. De som medvirket var to kvinner og to menn. Det ene par var Johannes Sigfrid og Ingrid Andersen. Av forklaringer opptatt av de arresterte kom det frem at de to kvinner blandt annet hadde drevet "anatomiske studier" av likets kjønnsorganer. Liket ble partert og slengt ned i en kum hvor døde dyreekrotter vanligvis oppbevartes. Derfra ble det fjernet dagen etter, og med læstehil kjørt og kastet i Akerselven - innydd i en sekk. For å denne sig et fullstendig bilde av "patriotenes" bloddåd, kan nevnes at Colbergs verdigjenstander var fjernet. Han var morddagen i besittelse av kroner 10.000.- samt klokke og ringer. Liket måtte identifiseres ved hjelp av tannlege.

På grunn av den bestialske måte mordet var utført på ble det besluttet at de impliserte skulle stilles for standrett.. Her ble ialfall fru Ingrid Andersen dømt til døden og senere henrettet av Sonderkommando Hans i nærheten av Grini."

=====

Mer om overlege John Scharffenbergs skarpe ~~er~~ kritikk
i anledning Andersens drap av de to tyske fanger.

=====

Mot de norske myndigheters behandling av saken anfører overlage Scharffenberg blandt annet at etterforskningen i saken har vært ufullstendig og at det i formildende retning har vært tatt hensyn til at Andersen har hatt meget å hevne...

Overlagens hovedanke er den langsomhet hvormed myndighetene behandlet saken, og det faktum at de oppga sitt opprinnelige standpunkt og at det skulle reises tiltale i saken.

Overlagen mener at det senere ble nedlagt påstand om påtaleundlatelse uten at det var kommet noe nytt moment inn i saken. Opprinnelig hadde både krigsadvokaten, generaladvokaten, statsadvokaten og marine kommando Vest uttelt sig mot påtale undlatelse..

Overlage Scharffenberg bruker meget sterke ord om myndighetenes adferd og spør om ANDRE HENSYN en de rent humane kan ha vært medvirkende. (Her ligger nokk hunden begravet).

S. slutter med å si at det øverste ansvar faller på Regjeringen og da igjen på Forsvarsdepartementets sjef, statsråd Hauge. Personlig, sier overlagen, anser jeg riksrett som den mest betryggende form for undersøkelse... Dokumenter viser at de britiske militære myndigheter anser saken som sig vedkommende. De gikk imidlertid med på å overlate den retslige avgjørelse til de norske myndigheter, under den forutsetning at en britisk offiser skulle følge forhandlingene i retten. Men de norske myndigheters behandling av saken tok så lang tid at de engelske militære hadde forlatt Norge før avgjørelsen var truffet.

Overlege Scharffenberg mener at det bør bringes på det rene om de norske myndigheter innhentet britisk tillatelse til

- I. å behandle saken uten britisk kontroll.
- II. å frafalle tiltale.

Og her kommer kanskje det viktigste som vil interessere England og den tyske offentlighet: Det fremgår ikke av dokumentene, hevder overlagen, at de norske myndigheter har tatt hensyn til sakens internasjonale karakter.

=====

Herr Gunnar Køhn: Jeg er interessert i alle de opplysninger De kan skaffe mig fra okkupasjonstiden. Vårt blads oppgave ligger på dette felt. Venligst send oss alt som kan interessere. Blandt annet er vi interessert i Herbert Nooths adresse. Separat sender jeg Dem et par skrifter. Erkjennelse for mottakelse av dette brev imøtesses. Jeg er villig å sende bilder, hvis De kunne få Spiegel til å interessere sig for dette meget brennbare stoff just i denne tid.

Med mange hilsener, Deres